

Rīgā, 2011.gada 2.jūnijs

Lēmums Nr. 2-n

Par ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts: Fiziska persona /dzēsts/

Paredzētās darbības nosaukums:

Rekreatīvā tūrisma kompleksa izveide/rekonstrukcija un jaunbūve Ainažu pagastā .

Paredzētās darbības norises vieta (adrese):

Salacgrīvas novads, Ainažu pagasts, nekustamā īpašuma „Mērnietki-2” 4. un 5.zemes gabals (zemes kadastra Nr.6625 003 0177 un Nr.6625 003 0174) un nekustamais īpašums „Upes” (zemes kadastrs Nr.6625 003 0248).

Izvērtētā dokumentācija:

Valsts vides dienesta Valmieras reģionālās vides pārvaldes (turpmāk - Pārvalde) 2011.gada 27.aprīļa vēstule Nr.8.5.-5/751, 2011.gada 26.aprīļa sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums Nr.VA11SI12 (turpmāk – Izvērtējums) un tam pievienotie materiāli.

Pārvaldes viedoklis:

Pārvalde uzskata, ka plānotās darbības realizācija var būtiski negatīvi ietekmēt Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*NATURA 2000*) – dabas parku „*Salacas ieleja*” un Salacas upes aizsargjoslu. Ņemot vērā arī Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) atzinumu par sagaidāmo ietekmi un tās novērtēšanu, Pārvalde uzskata, ka paredzētajai darbībai nepieciešams piemērot ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*NATURA 2000*) novērtējumu.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Ierosinātais 2010.gada 19.augustā vērsusies Pārvaldē, ar iesniegumu tehnisko noteikumu saņemšanai rekreatīvā ekotūrisma kompleksa izveidei/rekonstrukcijai un jaunbūvei (turpmāk – Paredzētā Darbība) nekustamā īpašuma „Mērnietki-2” 4. un 5.zemes vienībās (zemes kadastra Nr.6625 003 0177 un Nr.6625 003 0174) un īpašumā „Upes” (zemes kadastra Nr.6625 003 0248) Ainažu pagasta, Salacgrīvas novadā (turpmāk – Darbības Vieta un Īpašumi). Pamatojoties uz pilnvaru, papildus informāciju šajā lietā 2011.gada 25.janvārī un 21.martā sniedzis arī **dzēsts**. Paredzētā Darbība atbilst likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 8.panta (2)daļai un 2.pielikuma 12.punkta 3)apakšpunktam, no kā izriet sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma veikšanas nepieciešamība.
2. Pēc ierosinātās iesnieguma saņemšanas Pārvalde ir novērtējusi Paredzētās Darbības ietekmi uz vidi, izvērtējot gan Darbības Vietas līdzšinējo izmantošanas veidu, dabas vērtības, darbības apjomus, izvēlētos tehniskos risinājumus, gan avāriju risku, fizikālās ietekmes, piesārņojuma un traucējumu aspektus, vides absorbcijas spējas, savstarpējās un summārās ietekmes u.c. faktorus, kas varētu radīt ietekmi uz vidi, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 11.pantā noteiktajiem kritērijiem. Pārvaldes Izvērtējums ir uzskatāms par Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk - Birojs) lēmuma sastāvdaļu, un tas, līdz ar ierosinātās sniegto informāciju, satur galvenos apsvērumus lēmuma pamatojumam.
3. Birojs pievienojas Pārvaldes vērtējumam un, pieņemot šo Biroja lēmumu, cita starpā ņemti vērā šādi lietai būtiski fakti:
  - 3.1. Īpašumi (viens otram blakus) atrodas mežainā teritorijā 400m platā joslā starp Salacas upi un valsts autoceļu Ainaži-Smiltene, Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā un dabas parka „*Salacas ieleja*” teritorijā (Eiropas nozīmes aizsargājamā NATURA 2000 teritorija). Darbības Vieta atrodas Salacas ielejā upes labajā krastā, īpašums „Upes” arī labā krasta pietekas Melnupes ielejā un terasēs.
  - 3.2. Īpašumi nav apdzīvoti, bet tuvākās apdzīvotās mājas – 2 daudzstāvu dzīvojamās mājas (16 dzīvokļi) atrodas „Mērnietki-2” 1.zemes gabalā un ir izvietotas ~100m uz Z

no Darbības Vietas. Darbības Vietā atrodas vairākas saimniecības ēkas un ēku pamati, Melnupes tilta/dambja drupas, bijušās zivjaudzētavas „Salaca” teritorija ar laukumiem ēkām un būvēm. Esošās ēkas koncentrētas bijušo Mērnīku dzirnavu un bijušās zivjaudzētavas teritorijā, attālums starp abām apbūves teritorijām ir ~500m. Ēkas īpašumā „Upes” ir koka konstrukcijas ar laukakmeņu pamatiem, sliktā tehniskā stāvoklī. Saskaņā ar iesniegumu ēkas paredzēts nojaukt, veco pamatu vietā uzbūvēt jaunas ēkas un būves viesu izmitināšanai un atpūtai.

- 3.3. Paredzētās Darbības rezultātā plānots izveidot rekreatīvā tūrisma centru Kopumā plānots uzbūvēt vai rekonstruēt 26 ēkas/būves, izveidojot apjomīgu rekreatīvā ekotūrisma kompleksu. Paredzēta gan jaunas lokālās kompleksa ūdensapgādes, gan kanalizācijas un siltumapgādes sistēmu izbūve. Darbības teritorijā paredzēta arī esošo ceļu atjaunošana, jaunu piebraucamo ceļu izbūve, kā arī teritorijas labiekārtošana cilvēku ērtībām. Kopējā Paredzētās darbības platība 13395,76m².

- 3.4. Būvniecība paredzēta vairākās kārtās:

Īpašumā „Upes” plānots:

- a) 1.būvniecības kārtā paredz ēkas (4 viesu izmitināšanai) būvniecību uz esošiem pamatiem ar jaunu būvapjomu (platība 103,7m²);
- b) 2.būvniecības kārtā paredz saimniecības ēkas rekonstrukciju (platība 96,7m²), dzirnavu ēkas rekonstrukciju (viesu izmitināšanai 12 cilvēkiem un SPA restorānam) vēsturiskās ēkas vietā ar jaunu būvapjomu (435m²), dzirnavu ēkas terases-paplašinājuma uz Salacas upi (353,6m²), tūrismam izmantojamas ēkas rekonstrukcija ar esošā būvapjoma palielināšanu (499,1m²);
- c) 3.būvniecības kārtā paredz 2 esošu ēku rekonstrukciju (2 viesu izmitināšanai katrā ar platībām 39,9m² un 40m²), ēkas būvniecību uz vecajiem pamatiem vēsturiskās ēkas vietā (viesu izmitināšanai 12 cilvēkiem, 453,5m²), pirts rekonstrukciju (25,6m²), ēkas būvniecību (viesu izmitināšanai 4 cilvēkiem, 210m²), Segta tipa baseina izbūvi (95,8m²), divu saimniecības ēku būvniecību (95,4m² un 110m²).
- d) Visu ēku kopējā platība, ko plānots būvēt/rekonstruēt šajā īpašumā, 2501m². Papildus tam paredzēts izbūvēt/atjaunot piebraucamos ceļus, auto stāvlaukumu, tiltu pār Mellupi (vēsturiskā dambja vietā), kopplatība ap 1412m². Paredzētās darbības kopplatība 3913m².

Īpašumā „Mērnīki-2” plānots:

- e) 1.būvniecības kārtā paredz 2 ēku rekonstrukciju (viesu izmitināšanai 12 cilvēkiem) rekonstrukciju ar paplašināšanu (platība 301,6m²), divu pirts ēku būvniecību (317,62m² un 297m²), kurtuves-katlu mājas rekonstrukciju (44,6m²), ēkas viesu izmitināšanai/kafejnīcai rekonstrukciju ar paplašināšanu (962,5m²), darbnīcas ēkas rekonstrukciju ar paplašināšanu (411,2m²);
- f) 2.būvniecības kārtā paredz pagrabu rekonstrukciju (29m²), 2 esošu ēku rekonstrukciju (viesu izmitināšanai 8 un 2 cilvēkiem, attiecīgi 390m² un 61,3m²), moteļa, noliktavas rekonstrukciju (625,44m²);
- g) 3.būvniecības kārtā paredz terases ar baseinu izbūvi (989,2m²), ēkas rekonstrukciju (18m²), ūdensapgādes sistēmas rekonstrukciju (17,9m²);
- h) Paredzēts izbūvēt bruģētus piebraucamos ceļus ar autostāvvietām un tiltu (kopplatība 5015,6m²). Paredzētās darbības kopplatība 9482,56m².

- 3.5. Lietas materiāliem pievienots DAP 2010.gada 27. janvārī sastādīts pārbaudes akts Nr.4 par plānveida pārbaudi Īpašumā. Pārbaudes laikā konstatēts, ka īpašumā uzsākta 3 ēku būvniecība (2 īpašumā „Mērnīki-2”, 1 īpašumā „Upes”) bez tehnisko noteikumu saņemšanas, par ko ierosināta administratīvā lietvedība. 2010.gada 10.februārī DAP šajā lietā pieņēmusi lēmumu un piemērojusi sodu 700 Ls apmērā par pārkāpumu (no 2010.gada 22.februāra vēstules Pārvaldei Nr.Z-1-15.1/231).

- 3.6. Paredzēto darbību plānots realizēt īpašuma „Upes” esošajā apbūves zemē, īpašuma „Mērnīki-2” 5.zemes gabalā – apbūves zemē un 4.zemes gabalā – apbūves un meža zemē (ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes tīkli). Saskaņā ar Zemesgrāmatu apliecību un zemes robežu plānu īpašums „Upes” sastāv no 2 zemes gabaliem ar kopējo platību 4,9ha, darbība paredzēta 1.zemes gabalā ar platību 1,69ha, no kuriem 0,81ha zeme zem ēkām un pagalmiem. Īpašums „Mērnīki-2” sastāv no 6 zemes gabaliem, tā kopplatība 69,79ha, darbība paredzēta 4. un 5.zemes gabalā, kuros zeme zem ēkām un pagalmiem attiecīgi 4,38ha un 0,33ha.

- 3.7. Īpašuma „Upes” plānotā (atļautā) izmantošana ir lauksaimniecības teritorija (LS), meža zemes (MZ) un mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzMA), īpašuma „Mērnīki-2” 4. un 5. zemes gabalu – jauktas ražošanas un darījumu objektu apbūves

- teritorijas (JRD), jauktas sabiedrisko un darījumu objektu apbūves teritorijas (PSD) un meža zemes (MZ) (atbilstoši Salacgrīvas būvvaldes 2009.gada 6.maija izdotajiem plānošanas un arhitektūras uzdevumiem Nr.046/09 un nr.047/09).
- 3.8. Visa rekreatīvā ekotūrisma kompleksa vajadzībām īpašumā „Mērnietki-2” paredzēts izbūvēt bioloģiskās attīrīšanas iekārtas ar kopējo jaudu 45m³/diennaktī, rekonstruēt esošo ūdensapgādes sistēmu (dziļurbumu) – plānotais ūdens ieguves daudzums 45-50m³/diennaktī, kā arī izbūvēt jaunu katlumāju (prognozējamā katla jauda – 2-3MW; kurināmais materiāls – biomasa vai koksne). Siltajā gada periodā plānots izmantot saules kolektoru sistēmu. Papildus iepriekšminētajiem darbiem, nepieciešama ūdensapgādes tīklu izbūve ar pieslēgumu pie rekonstruētās ūdensapgādes sistēmas (dziļurbuma), kanalizācijas tīklu būvniecība ar pieslēgumu pie bioloģiskās attīrīšanas iekārtām un siltumapgādes tīklu būvniecība ar pieslēgumu katlumājai.
  - 3.9. Plānota divu segtu baseinu izbūve (kopējais tilpums 210m³), to uzpilde paredzēta no ūdensapgādes sistēmas, izmantojot recirkulācijas sistēmu un sudraba un vara jonu dezinfekcijas iekārtu (baseinu ūdeni iecerēts izmantot atkārtoti).
  - 3.10. Ierosinātais sākotnēji bija iecerējis atjaunot arī Melnupes dambi un upi uzpludināt, bet tā kā to nepieļauj Ministru kabineta 2002.gada 15.janvāra noteikumu Nr.27 „*Noteikumi par upēm (upju posmiem), uz kuriem zivju resursu aizsardzības nolūkā aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus*” 1.punkts un 1.pielikuma 12.7.punkts, tad Pārvalde jau sākotnēji informējusi Ierosinātāju norādot uz šo faktu savā vēstulē (vēstule Nr.8.5.-5./1730). Tādējādi Ierosinātājs sākotnējo ieceri mainījis un šobrīd paredzēts pār Melnupi būvēt tiltu, - savienojot tās krastus.
  - 3.11. Īpašuma „Mērnietki-2” 4.zemes gabalā šobrīd atrodas attīrīšanas iekārtas, kas darbojas mehāniskajā režīmā. Minētās attīrīšanas iekārtas paredzēts demontēt. Kā norādījusi Pārvalde, sakarā ar to, ka šajās attīrīšanas iekārtās tiek novadīti sadzīves notekūdeņi no divām daudzdzīvokļu mājām, kas atrodas īpašuma „Mērnietki-2” 1.zemes gabalā, tad šo attīrīšanas iekārtu demontāža nav pieļaujama pirms nav nodrošināts cits minēto māju sadzīves notekūdeņu apsaimniekošanas risinājums. Ierosinātais norādījis, ka daudzdzīvokļu nami nav tā īpašums, un viņš nav atbildīgs par to sadzīves notekūdeņu apsaimniekošanu. Ierosinātais piedāvās daudzdzīvokļu mājas īpašniekiem iznomāt zemi savas attīrīšanas iekārtas vai krājrezervuāru izveidošanai, ja tas izrādīsies nepieciešams. Pārvalde par šo situāciju informējusi Salacgrīvas novada domi (2011.gada 7.februāra vēstule Nr.8.5-5/198) uzsverot, ka var izveidoties situācija, ka daudzdzīvokļu māju notekūdeņi var nonākt apkārtējā vidē (Salacas upē), ja tiks demontēta pašreizējā attīrīšanas sistēma un jaunas izveidošanai risinājums netiks nodrošināts. Līdz š.g. 27.aprīlim atbilde no domes netika saņemta.
  - 3.12. Paredzētās Darbības laikā radīsies būvniecības (ražošanas) atkritumi, arī bīstamie atkritumi (t.sk. azbestu saturošais šiferis), bet ēku ekspluatācijas laikā – sadzīves atkritumi. To apsaimniekošana jāveic saskaņā ar „*Atkritumu apsaimniekošanas likuma*” 4., 15. un 17.pantā noteiktajām prasībām, nodrošinot bīstamo atkritumu atdalīšanu no citiem atkritumiem.
  4. Darbības Vieta atrodas Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta *NATURA 2000* teritorijā - dabas parkā „*Salacas ieleja*”. Salacas ielejas dabas parks vērtējams gan kā nacionālās nozīmes aizsargājamā teritorija, kas sevī apkopo dabas, ainaviskās un kultūrvēsturiskās vērtības, gan arī kā Eiropas nozīmes aizsargājamā teritorija, jo tā ir iekļauta potenciālo *NATURA 2000* vietu sarakstā, un tajā atrodams liels skaits Eiropā retu un aizsargājamu sugu un biotopu. Līdz ar to Izvērtējuma ietvarā īpaša uzmanība veltīta varbūtējai ietekmei uz šādu teritoriju un tās aizsardzības mērķiem.
  5. Atbilstoši Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta dabas parka „*Salacas ieleja*” posma Rozēni-Mērnietki dabas aizsardzības plāna 1.pielikumam Īpašumi atrodas ainavu aizsardzības zonā. Dabas aizsardzības plāna 16.pielikuma 7.kartē „*Dabas parka „Salacas ieleja” posma Rozēni-Mērnietki tūrisma attīstības iespējas*” liela daļa Darbības Vietas teritorijas atzīmēta kā „*jūtīgās zonas, kur attīstot tūrisma infrastruktūru jāievēro papildus prasības*”. Saskaņā ar dabas aizsardzības plānu tā teritorijā atrodas bioloģiski vērtīgi meži (jaukto koku gāršas uz nogāzēm un baltalkšņu gāršas).
  6. Lietas materiāliem pievienots dabas eksperta *Dr.h.geogr.* Māra Laiviņa sugu un biotopu izpētes slēdziens. Īpašumi „*Mērnietki-2*” un „*Upes*” apsekoti 2010.gada 17.oktobrī. Saskaņā ar slēdzienu:

- 6.1. Īpašuma „Mērnīki-2” 4. un 5. zemesgabals ietilpst aizsargājamās teritorijas (*NATURA 2000*) dabas parka „*Salacas ieleja*” daļēji dabas parka lieguma zonā un daļēji regulējamā režīma zonā. Apsekotajās platībās lielākoties konstatēti Latvijā izplatīti biotopi: upes palieņu zālāji, kamolzāles un slotiņu cīšanas zālāji, nitrofili augstzālāji, krūmāji, baltalkšņu un bērzu vēri un ruderāli biotopi. Salacas krasta nogāzēs, vietām arī palienē un šaurā joslā uz terasēm ir bioloģiski vērtīgi gāršas tipa meži, daļa no tie ir aizsargājami biotopi, kas raksturīgi Salacas ielejai – nogāžu un gravu meži (ES aizsargājamā biotopa kods 9180) un aluviāli krastmalu un palieņu meži (ES aizsargājamā biotopa kods 91E0). Zemesgabalos veģetācijas sezonas beigās netika konstatētas aizsargājamo augu sugas, tomēr iespējams, ka tās ir satopamas, bet spriežot pēc biotopu rakstura un literatūras datiem, tās varētu būt atsevišķas atradnes šeit konstatētajos aizsargājamajos biotopos.
- 6.2. Apsekojot īpašuma „*Upes*” 1. un 2. zemesgabalus, lielākoties konstatēti Latvijā izplatīti biotopi: upes palieņu zālāji, kamolzāles un slotiņu cīšanas zālāji, nitrofili augstzālāji, krūmāji un ruderāli biotopi. Melnupes krasta nogāzēs ir bioloģiski vērtīgi gāršas tipa meži, tie ir aizsargājami biotopi, kas raksturīgi Salacas ielejai un tās pieteku lejteces posmiem – nogāžu un gravu meži (ES aizsargājamā biotopa kods 9180)), eksperts norāda, ka tie ir cilvēku ietekmēti (retināti un fragmentēti), tādēļ uzskatāmi par reducētiem nogāžu un gravu mežiem. Ieteicams šīs platības retransformēt, ļaujot tām aizaugt ar kokiem. Zemesgabalos veģetācijas sezonas beigās netika konstatētas aizsargājamo augu sugas, tomēr iespējams, ka tās ir satopamas, bet spriežot pēc biotopu rakstura un literatūras datiem, tās varētu būt atsevišķas atradnes šeit konstatētajos aizsargājamajos biotopos.
- 6.3. Kopumā eksperts secina, Paredzētā Darbība neatstās būtisku ietekmi uz dabas vērtībām, ja tiks saglabāti aizsargājamie biotopi, pieļaujot tikai minimālu labiekārtojumu: taku un celiņu, kāpņu un noeju izveidi, atkritumu urnu un soliņu izvietojumu.
7. Dabas parka „*Salacas ieleja*” dabas aizsardzības plāna teritoriju vērtību apkopojuma un pretnostatījuma sadaļā baltalkšņu meži un jaukto koku gāršas uz upes nogāzēm raksturotas kā nozīmīga dabas aizsardzības vērtība – Eiropas un Latvijas nozīmes aizsargājami biotopi, ar nozīmīgu rekreatīvo un estētisko vērtību (īpaši jaukto koku gāršām). Ņemot vērā Izvērtējumā konstatēto, cita starpā attiecībā uz Paredzētās Darbības apjomiem, tehniskajiem risinājumiem, Darbības Vietā konstatētajām bioloģiskajām vērtībām un vispārējo īpaši aizsargājamās dabas teritorijas raksturojumu (aizsardzības vērtības un mērķus), Pārvalde ir lūgusi atzinumu par Paredzēto Darbību arī no Dabas aizsardzības pārvaldes (DAP). Paredzētās Darbības ietekmi uz apkārtni vidi izvērtējusi DAP Vidzemes reģionālā administrācija, sniedzot 2011. gada 26. aprīļa atzinumu Nr. 1.15.2./356. Saskaņā ar DAP atzinumu:
- 7.1. Īpašums atrodas Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta ainavu un aizsardzības zonā „*Salaca*” un *NATURA 2000* teritorijā – dabas parka „*Salacas ieleja*” daļēji neitrālajā un dabas lieguma zonā, kā arī Salacas upes aizsargjoslā.
- 7.2. Paredzētās Darbības realizācijai būs nepieciešams veikt rakšanas darbus meža un lauksaimniecībā izmantojamās zemēs Salacas upes aizsargjoslā.
- 7.3. Šāda rekreatīvā ekotūrisma kompleksa izveide konkrētajā vietā varētu radīt būtisku ietekmi uz aizsargājamo teritoriju, ekosistēmām un dabas procesiem tajās.
- 7.4. Pamatoties uz 2009. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 507 „*Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums*” 3.11. apakšpunktu, administrācija sniedz atzinumu, ka Paredzētajai Darbībai būtu nepieciešams veikt ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju novērtējumu.
8. Apkopjot Izvērtējuma rezultātus, papildus jau konstatētajam, Pārvalde pauž bažas par šādiem vides aspektiem. Proti: Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 7. pantu Salacai noteikta aizsargjosla ne mazāk kā 100m, bet Melnpei ne mazāk kā 50m plata aizsargjosla katrā krastā. Pārvalde norādījusi, ka ņemot vērā nepieciešamos rakšanas darbus un koku izciršanu upes krastā, Paredzētā Darbība varētu izraisīt Salacas upes krasta erozijas procesus. Nav izslēgta arī neattīrītu notekūdeņu nokļūšana upē, kanalizācijas tīklu bojājumu rezultātā. Pārvalde secina, ka Paredzētajai Darbībai var būt būtiska negatīva ietekme, jo - ņemot vērā Paredzētās Darbības apjomus, objektu izvietojumu un konkrētos plānotās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu risinājumus, tās realizācijas rezultātā ievērojami palielināsies antropogēnā slodze. Komunikāciju izbūve radīs nozīmīgu ietekmi uz teritoriju, kas atrodas Salacas upes virspalu terasē, un tās bioloģiskajām vērtībām, jo

darbības realizācijai nepieciešami ievērojami rakšanas darbi un koku ciršana. Tāpat Pārvalde norāda, ka pastāv ar kompleksa ekspluatāciju saistītais risks, iespējami kanalizācijas tīklu bojājumi un attīrīšanas iekārtu avārijas, kā rezultātā Salacā varētu nokļūt neattīrīti notekūdeņi, radot nopietnu apdraudējumu Salacas upes ekosistēmai un zivju resursiem. Birojs secina, ka visiem šiem aspektiem nepieciešama rūpīga un padziļināta uzmanība, vērtējot piemērotākos risinājumus un labākos paņēmienus ietekmes novēršanai vai pārvaldībai.

9. Ņemot vērā iepriekš minētos faktus, tai skaitā par Darbības Vietu, tās līdzšinējo/atļauto zemes izmantošanas veidu un teritorijas izmantošanas aprobežojumiem, Paredzētās Darbības specifiku, kā arī darbības realizācijas iespējamām ietekmēm uz vidi, Birojs, pieņemot šo lēmumu, secinājis, ka būtiskākie ietekmes aspekti saistīti, pirmkārt, ar objekta atrašanos Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta dabas parka „*Salacas ieleja*” teritorijā un Salacas un Melnupes upju aizsargjoslās (Novērtējuma likuma 11.panta 2¹)kritērijs, a) un b)apakšpunkts), otrkārt - ar Paredzētās Darbības realizāciju un turpmāko izmantošanu saistītajiem nelabvēlīgajiem faktoriem, kas izpaudīsies kā būtisks antropogēnās slodzes palielinājums dotajā apvidū, ainavas izmaiņa un teritorijas izmantošanas veida izmaiņa (Novērtējuma likuma 11.panta 1)punkts, 2)punkta a), b), c), e) kritēriji) un treškārt – ar kompleksa būvniecības procesu saistītās ietekmes (tādas kā troksnis, vibrācijas, atkritumu rašanās, smagā transporta intensitāte, avāriju riski u.c.). Ņemot vērā iepriekš minēto, Paredzētajai Darbībai jāvērtē ietekmes kompleksumu, pievēršot uzmanību gan pašas darbības realizācijas tiešajām ietekmēm, gan turpmākajam objekta izmantošanas veidam saistībā ar dotās teritorijas ilgtspējīgas attīstības un dabas aizsardzības kritērijiem.
10. Vērtējot Paredzēto Darbību atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma kritērijiem, tai skaitā vērtējot Darbības Vietu, apjomu un risinājumus, Birojs secina, ka projekts paredz apjomīgu rekreatīvā tūrisma kompleksa izveidi. Plānots būvēt vai rekonstruēt 26 ēkas/būves un 2 peldbaseinus, izbūvēt ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes sistēmas. Darbības teritorijā paredzēta esošo ceļu atjaunošana un jaunu piebraucamo ceļu izbūve, kā arī teritorijas labiekārtošana cilvēku ērtībām. Kopējā Paredzētās darbības platība 13395,76m². Tā kā plānotā Darbības Vieta atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, Paredzētās Darbības iespējamā ietekme uz šādas teritorijas aizsargājamām vērtībām, kā arī šādas darbības veikšanas savietojamība ar dabas teritorijas aizsardzības mērķiem ir pats nozīmīgākais aspekts. Par Paredzēto Darbību un tās ietekmi uz vidi savu atzinumu sniegusi DAP, kura secinājusi, ka rekreatīvā ekotūrisma kompleksa izveide konkrētajā vietā varētu radīt būtisku ietekmi uz aizsargājamo teritoriju, ekosistēmām un dabas procesiem tajās, tādēļ iesaka veikt ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju novērtējumu. Materiāliem pievienotajā sugu un biotopu izpētes slēdzienā, eksperts M.Laiviņš norāda, ka apskates laikā īpašumā, konstatēti Eiropas nozīmes aizsargājami biotopi: nogāžu un gravu meži (ES aizsargājamā biotopa kods 9180) un aluviāli krastmalu un palieņu meži (ES aizsargājamā biotopa kods 91E0), kas saskaņā ar „*Eiropas savienības aizsargājamie biotopi Latvijā*” noteikšanas rokasgrāmatu (red. A.Auniņš, Rīga 2010) ir attiecīgi reti izplatīti un mazā kopplatībā un fragmentāli izplatīti biotopi visā valstī. Tā kā apsekošana notikusi veģetācijas sezonas beigās, aizsargājamo augu sugu atradnes netika konstatētas, tomēr eksperts norāda uz to iespējamo pastāvēšanu. Eksperta skatījumā, ja tiks saglabāti aizsargājamie biotopi, būtisku ietekmi Paredzētā Darbība neradīs, līdz ar to savā slēdzienā nav ietvēris atzinumu, ka Paredzētās Darbības realizācija nebūtu iespējama. Arī DAP savā atzinumā un Pārvalde, balstoties uz lietas materiāliem un konstatētajiem faktiem, Izvērtējumā secina būtiskas ietekmes varbūtību, bet nenorāda, ka Paredzētā Darbība šī brīža vērtējumā varētu būt tāda, kas viennozīmīgi būtu pretrunā ar īpaši aizsargājamās dabas teritorijas aizsardzības mērķiem (un to varētu nebūt pieļaujams realizēt). Līdz ar to, gan DAP, gan Pārvalde nonākušas pie secinājuma, ka Paredzētās Darbības realizācijas iespēja var būt vērtējama, un piemērotākais instruments šādas būtiskas ietekmes pilnvērtīgai novērtēšanai (un risinājumu izstrādāšanai tās novēršanai un samazināšanai) ir ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*NATURA 2000*) novērtējums. Tas cita starpā saistāms arī ar to, ka paredzamā ar objekta būvniecību saistītā ietekme (troksnis, būvniecības atkritumu rašanās, iespējamie avāriju un piesārņojuma riski, transporta plūsmas intensitāte, kā arī cita veida ar būvdarbiem saistītā ietekme un ietekme, kas radīsies objektu ekspluatējot) ir vērtējama kā nozīmīga, jo jāņem vērā pašreizējais teritorijas izmantošanas veids un projekta ievērojamais apjoms. Atklāts ir arī jautājums par blakus īpašumam esošajām daudzdzīvokļu mājām, kam Paredzētās

Darbības rezultātā atvienos kanalizācijas sistēmu, un nav skaidrs, kāda alternatīva tiks izmantota, lai izvairītos no iespējamajiem vides piesārņojuma riskiem un neattīrītu sadzīves notekūdeņu nonākšanu Salacas upē. Šie visi tiešie un netiešie vides aspekti kopā un summāri veido ietekmes kompleksumu, jo var skart daudzveidīgus vides pamatelementus (ūdens vide, biotopi, ainava, cilvēku veselība u.c.), līdz ar to, - atbilstoši Novērtējuma likuma 11.panta 3)punkta a), c) un d)kritērijam kvalificējami kā nozīmīgi un ar augstu varbūtību. Vērtējot iepriekš izklāstītos lietas aspektus un ņemot vērā arī to, ka pat dabas aizsardzības plāna pielikuma 7.kartē „*Dabas parka „Salacas ieleja” posma Rozēni-Mērnīki tūrisma attīstības iespējas*” Darbības Vieta atzīmēta kā „*jūtīgās zonas, kur attīstot tūrisma infrastruktūru jāievēro papildus prasības*”, Birojs - neskatoties uz to, ka tik apjomīgas ietekmes kā pārrobežu ietekmes šajā gadījumā nav identificējamās un neskatoties uz to, ka Darbības Vietas plānotā (atļautā) izmantošana pieļauj arī apbūvi (Paredzēto Darbību plānots realizēt apbūves un meža zemē), secina, ka nepieciešama Paredzētās Darbības ietekmes uz vidi padziļināta izvērtēšana.

11. Ņemot vērā iepriekš minēto, Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 4.¹panta (1)daļā un Ministru kabineta 2011.gada 19.aprīļa noteikumu Nr.300 „*Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000)*” 2.punktā noteikto, citu starpā pamatojoties uz minētajā likumā noteiktajiem principiem (jo īpaši 3.panta 1) un 5)punktā noteiktajiem principiem), secina, ka ietekme uz aizsargājamo teritoriju var būt būtiska un tamdēļ nepieciešams komplekss paredzētās darbības ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo NATURA 2000 teritoriju novērtējums. Šāds izvērtējums ļaus veikt Paredzētās Darbības un tās realizācijas alternatīvu izvērtējumu, nosakot ietekmi uz NATURA 2000 teritorijas ekoloģiskajām funkcijām un integritāti, atbilstoši tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem, un izstrādāt šādas ietekmes novēršanas pasākumus, tai skaitā izvērtējot darbības realizācijas iespējamību un nosacījumus.

Piemērotās tiesību normas:

Administratīvā procesa likuma 5., 6., 7., 8., 9., 10., 13., 14.pants, 55.panta 1.punkts, 65.panta trešā daļa un 66.panta pirmā daļa; likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 3.panta 1), 5)punkts, 4., 4¹., 11., 13. un 14.pants, 1.pielikums; 2011.gada 25.janvāra MK noteikumu Nr.83 „*Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi*” 12.punkts; MK 2011.gada 19.aprīļa noteikumu Nr.300 „*Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)*” 2.punkts; MK 2009.gada 10.marta noteikumi Nr.228 „*Dabas parka „Salacas ieleja” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*”; Vides aizsardzības likuma 3.pants; 7.3.punkts, Likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 43.panta (5)daļa; Aizsargjoslu likuma 7., 37.pants; Atkritumu apsaimniekošanas likuma 4., 15. un 17.pants.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Valsts vides dienesta Valmieras reģionālās vides pārvaldes 2011.gada 27.aprīļa vēstule Nr.8.5.-5/751, 2011.gada 26.aprīļa sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums Nr.VA11SI12 un tam pievienotie materiāli, iepriekš minētie fakti un izvērtējums, kā arī piemērotās tiesību normas.

Lēmums:

Piemērot lerosinātāja **/dzēsts/**, ierosinātajai darbībai – rekreatīvā tūrisma kompleksa izveide/rekonstrukcija un jaunbūvei Salacgrīvas novadā, Ainažu pagastā, zemes īpašuma „*Mērnīki-2*” 4. un 5.zemes gabalā (zemes kadastra Nr.6625 003 0177 un Nr.6625 003 0174) un īpašumā „*Upes*” (zemes kadastrs Nr.6625 003 0248) ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) novērtējuma procedūru.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 188.panta pirmajai daļai un likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 14.panta 2)punktam, šo Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot pieteikumu Administratīvās rajona tiesas atbilstīgajā tiesu namā (APL 189.panta pirmā daļa) likumā noteiktajā kārtībā. Lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam (APL 70.panta pirmā daļa).